

Jean Sibelius: Sonaatti F-duuri op. 12

© Erik T. Tawaststjerna

Sibeliuksen pianomusiikki

- 1. Varhaistyyli, aiemmin julkaisemattomia teoksia ja luonnoksia (1885–1890)
- 2. Kansallisromanttinen kausi (1890–1904)
- 3. Kokeilujen ja ekspressionismin kausi (1909–1912)
- 4. Klassisromanttisten miniatyyrien kausi (1912–1922)
- 5. Universaalityylin tai synteessin kausi (1922–1929)

Sonaatti F-duuri

- Sävelletty kesän 1893 aikana, ilmeisesti Ruovedellä ja Kuopiossa. Richard Faltin soitti sen Kuopiossa prima vista Sibeliukselle "staccatovoittoisesti".
- Ensiesitys Helsingissä 17.4.1895, esittäjänä Oskar Merikanto.
- Merikanto kirjoitti arvostelussa: "Tämä teos tuottaa kaikkea kunniata säveltäjälleen. Reipas ja keväinen on tunnelma ensi ja viimeisessä osassa, toinen osa on kirkollismusiikin tapaan kirjoitettu, ihmeellisen wienosointuinen, rauhallinen ja vaikuttava."

Merikanto jatkaa:

- "Hidas osa sopisi vilkkaita väliosia lukuunottamatta sangen hyvin uruilla soitettavaksi, tuntuu ehkä hieman pitkältä, verkalleen kun se liikkuu. Kokonaisuudessaan on tämä kauniimpia ja arvokkaimpia kotimaisia sävellyksiä pianolle."

Yleisiä huomioita

- Kalevalatyylin vaikutus (vrt. Kullervo)
- Beethovenin sonaattien vaikutus
- Grieg
- 2. osa: perustuu kuorolauluun "Heitä koski kuohuminen"
- Sonaattia on kommentoitu sekä positiivisesti että kriittisesti ("orkesterikappaleen pianosovitus", "liikaa tremoloita")

Sonaatin merkitys

- Sibeliuksen laajin pianoteos
- Kunnianhimoinen ja loistelias pianosatsi
- Kertoo laajan muodon hallinnasta
- Kiinnostavaa modaalisuutta ja soinnutusta